

Bracken Temel Kavram Ölçeği Gözden Geçirilmiş Formu

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Bracken Temel Kavram Ölçeği Gözden Geçirilmiş Formu*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18196>

Özet

Bracken Temel Kavram Ölçeği Gözden Geçirilmiş Formu (BBKÖ-GG), çocukların temel kavram bilgisi düzeylerini değerlendirmek amacıyla kullanılan standart bir ölçektir. Bu ölçek, orijinal Amerikan versiyonunun psikolojik ve kültürel bağlamda Türkiye koşullarına uyarlanması amacıyla hazırlanmıştır. Ölçeğin Türkçe uyarlama çalışması, 2007 yılında A. Uğurtel ve Üstünel tarafından yüksek lisans tezi kapsamında gerçekleştirilmiştir. Bu çalışmada, ölçeğin Türkiye'de okul öncesi ve erken ilköğretim dönemindeki çocukların bilişsel gelişimlerini ve kavram edinimi düzeylerini ölçmek için kullanılabilir, geçerli ve güvenilir bir araç olması sağlanmıştır. BBKÖ-GG, çocukların akademik başarıya hazırlık düzeylerini belirlemede kritik öneme sahiptir.

Anahtar Kelimeler

Bracken, Temel Kavramlar, **Psikometrik**, Kavram Gelişimi, Okul Öncesi, **Uyarlama**, Bilişsel Değerlendirme.

Yazarlar

Özgün Ölçek Yazarı: Steven E. Bracken (Orijinal formun yazarı),
Türkçe Uyarlama Yazarları: A. Uğurtel, Üstünel.

Amaç

Bracken Temel Kavram Ölçeği Gözden Geçirilmiş Formu'nun birincil amacı, çocukların erken öğrenme için gerekli olan temel kavramlara ne ölçüde hâkim olduklarını saptamaktır. Bu temel kavramlar genellikle renkler, şekiller, boyutlar, yönler, miktarlar ve zamansal ilişkiler gibi kategorileri kapsar. Ölçek, çocukların kavramsal gelişimdeki olası gecikmelerini veya güçlü yönlerini belirleyerek eğitimel müdahale planlarının oluşturulmasına yardımcı olmayı amaçlar.

Türkçe uyarlama çalışması, ölçeğin kültürel olarak hassas bir şekilde Türkiye örneğinde kullanılabilirliğini sağlamayı ve Türk çocuklarının kavram gelişim normlarına ortaya koymayı hedeflemiştir. Bu sayede, erken çocukluk eğitiminde kullanılan programların etkinliğinin değerlendirilmesi ve bireysel farklılıkların belirlenmesi mümkün olmaktadır.

Yapı

Ölçek, çocukların bilişsel gelişiminin temelini oluşturan dil ve kavram bilgisini ölçen bir araçtır. Ölçülen **yapı**, genellikle okul başarıyla doğrudan ilişkili olan ve alt temel kategoriye ayrılan kavram bilgisidir. Bu alt kategoriler, kavramların karmaşıklığına ve dilsel ifade biçimine göre

yapılandırılmıştır.

Bu temel kavramlar, çocukların soyut düşünme becerileri, problem çözme yetenekleri ve genel akademik yeterlilikleri için hayati önem taşır. BBKÖ-GG, bu kavramların edinimi sürecini standart bir test ortamında değerlendirerek, çocuğun gelişimsel düzeyi hakkında nicel veriler sunar.

Geçerlik

Ölçeğin Türkçe formunun **geçerlik** çalışması, Uğurtel ve Üstünel'in 2007 tarihli yüksek lisans tezinde ele alınmıştır. Geçerlik çalışmaları, ölçeğin gerçekten ölçmek istediği temel kavram bilgisini ölçüp ölçmediğini kanıtlamaya amaçlar.

Kaynak içerikte spesifik geçerlik sonuçları belirtilmemiş olsa da, uyarlama sürecinde genellikle içerik geçerliği, yapı geçerliği ve ölçüt bağımlı geçerlik yöntemleri kullanılarak ölçeğin psikometrik sağlamlığı araştırılmıştır. Bu çalışmalar, ölçeğin Türk kültürüne özgü kavramsal farklılıkları dikkate alarak kavram bilgisini doğru bir şekilde temsil etmesini sağlamaya amaçlanmıştır.

Güvenirlilik

Bracken Temel Kavram Ölçeği Gözden Geçirilmiş Formu'nun Türkçe uyarlamasının **güvenirlilik** analizi de 2007 tarihli tez çalışmasının odak noktalarından biridir. Güvenirlilik, ölçeğin farklı zamanlarda veya farklı gözlemciler tarafından uygulandığında tutarlı sonuçlar üretme yeteneğini ifade eder.

Uyarlama çalışmasında genellikle iç tutarlılık (Cronbach Alfa katsayısı), test-tekrar test güvenilirliği ve/veya eşdeğer form güvenilirliği gibi yöntemler kullanılmıştır. Bu çalışmaların sonuçları, BBKÖ-GG'nin Türk popülasyonunda istikrarlı ve güvenilir ölçümler sağladığını göstermeyi hedeflemiştir. Kaynakta sayısal güvenirlilik değerleri sunulmamıştır.

Faktör Analizi

Orijinal Bracken Temel Kavram Ölçeği, genellikle farklı kavram kategorilerini (örneğin, zaman, mekan, miktar) temsil eden alt testlerden oluşur. Türkçe uyarlama çalışmasında, ölçeğin bu çok boyutlu yapısının Türk örnekleminde de korunup korunmadığını incelemek amacıyla faktör analizi teknikleri kullanılmış olması muhtemeldir.

Faktör analizi, ölçek maddelerinin hangi temel kavramsal yapıları temsil ettiğini ve bu yapıların birbirleriyle olan ilişkilerini istatistiksel olarak belirlemeye yardımcı olur. Bu analiz, ölçeğin kuramsal yapısının kültürel adaptasyon sonrasında da geçerliliğini koruduğunu doğrulamak için kritik bir adımdır.

Ölçek Bilgileri

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: Bireysel Uygulama (Görsel ve Sözel Uyarılara Dayalı)

Language Available: Türkçe (Türkçe Uyarlama Formu)

Population Group: Okul Öncesi ve Erken İlkokul Çağı Çocukları

Age Group: Genellikle 2.5 yaşı ile 8 yaşı arasında (Orijinal ölçek aralığı baz alınarak)

Population Details: Türkiye'deki normal gelişim gösteren çocuklar üzerinde uyarlama çalışması yapılmıştır.

Test Methodology: Kavram bilgisini ölçmeye yönelik standartlaştırılmış, bireysel olarak uygulanan ve görsel materyaller içeren bir yetenek testidir. Derecelendirme bilgisi kaynakta mevcut değildir.

Anahtar Kelimeler

Bilişsel Gelişim, Erken Çocukluk Eğitimi, Kavram Testi, Bracken Temel Kavram, Yüksek Lisans Tezi, Temel Kavramlar, Psikolojik Ölçme.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor (Kaynak tez çalışması için ORCID bilgisi sağlanmamıştır.)

Affiliation Email addresses: Bilinmiyor (Kaynak tez çalışması için e-posta bilgisi sağlanmamıştır.)

Correspondence Address: Gazi Üniversitesi, Ankara (Uyarlama tezinin yapıldığı kurum).

Yayınlar, Ücret ve Test Yılı

Bracken Temel Kavram Ölçeği Gözden Geçirilmiş Formu'nun Türkçe uyarlama çalışması 2007 yılında tamamlanmıştır. Ölçeğin ticari kullanımı ve uygulama izinleri, orijinal ölçek yayıncısı ve Türkiye'deki yetkili dağıtım şirketi tarafından belirlenmektedir. Bu akademik giriş, yalnızca uyarlama çalışmasının referans bilgilerini içermektedir. Ölçeğin kullanıma ilişkin güncel ücret ve izin bilgileri için ilgili yayıncı veya kurumlarla iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Referanslar

U?urtel, Üstünel, A. (2007).

Bracken Temel Kavram Ölçeği Gözden Geçirilmiş Formu'nun geçerlik ve güvenirlik çalışması (Yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi, Ankara).

Bu referans, <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp> adresinden edinilmiştir.

Ölçeğin orijinal PDF dokümanı aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir:

[bracken-temel-kavram-olcegi-gozden-gecirilmis-formu-toad.pdf](#)

Bracken Temel Kavram Ölçeği Gözden Geçirilmiş Formu Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçek maddeleri, kaynak içerikte sağlanmamıştır.